

“İlk maaşıma restoranda banket təşkil etdim”

Azad İsayadə: “Xoşbəxt bir uşaq olmuşam”

“Uşaqılıq illərim şən və qayğısız keçib. Ailəmiz böyük idi. Bəzən xalalar, bibilər, dayılar, onların uşaqları bir evə yığılar, mahnı oxuyar, rəqs edərək. Bəzən də həyətdə uşaqlarla futbol oynamaqdan şalvarımın dizləri cırlırdı. Bütün bunlarla yanaşı, kitab oxumağı da çox sevirdim. Yatmadan əvvəl, hətta yemək yeyəndə belə, kitab oxuyurdum”. Bu sözləri bizimlə söhbətində tanınmış psixiatr Azad İsayadə söylədi. Onunla müsahibəmizdə psixoloqun keçmişinə işıq saldıq.

ƏN KİÇİK NƏVƏ

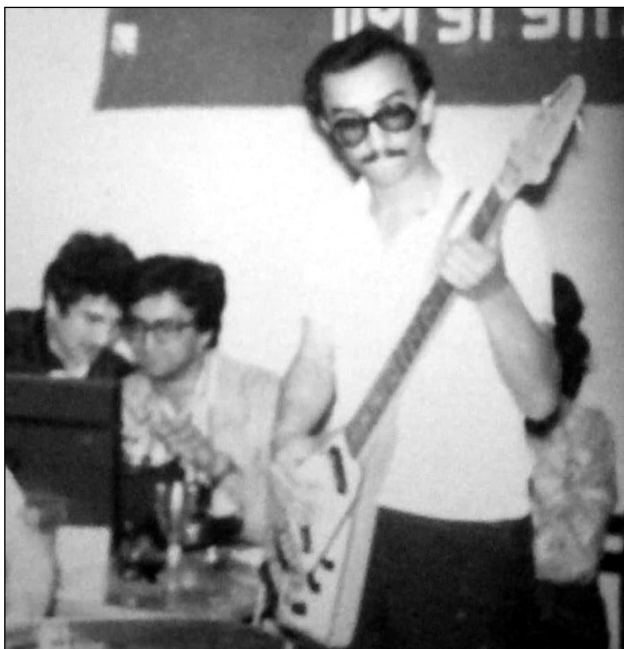
1958-ci ildə Bakıda, ziyalı ailəsində dünyaya gələn müsahibim deyir ki, uşaqılıq illəri elə Bakıda keçib: “Atam və anam alim idi. Hər ikisi Azərbaycanın Milli Elmlər Akademiyasında çalışırdı. Mənim uşaqılıq illərim “Bak-sovet” adlanan ərazidə, indiki İçərişəhərdə keçib. 1995-ci ilə qədər orada yaşamışam. Mənim uşaqılıq illərim Sovet dövrünün ən dinc illərinə 60-cı illərə təsadüf edib. Xoşbəxt bir uşaq olmuşam. Ailəmiz böyük idi. Dayılarım, xalalarım, bibilərim həmişə bir yere yığılardı. Uşaqlar bir-biri ilə oynayar, böyüklər söhbət edərdi. Qohumlarımızın arasında musiqiçilər də var idi. Atam özü də musiqişünas idi. Pianinoda ifa edər, mahnı oxuyar, rəqs edərək. Yay fəsli isə Abşerondakı bağımızda nənəməgildə keçirirdim. Nəvələrin arasında ən kiçik uşaq mən idim deyər, nənəm mənə hamıdan tez bağa aparırdı. Mayın axırından sentyabra qədər orada qalırdım. Nənəm nazımla çox oynayırdı”.

UŞAQLIQDAN EYNƏK TAXMALI OLDUM

Müsahibim deyir ki, dəcəl uşaq olmayıb. Amma məhəllədə dava etdiyi günlər də olub: “Dəcəl uşaq deyildim, amma hər bir oğlan uşağı kimi mənim də nadinclik etdiyim vaxtlar olub. Həyətdə futbol oynayırdıq. Bəzən futbol oynamaqdan şalvarım cırlırdı. Hətta biriki dəfə əlimi sındırmışam. Dava etdiyim vaxtlar da olub. Bununla yanaşı, kitab oxumağı çox sevirdim. Elə buna görə də uşaqılıqdan eynək taxmalı oldum. Hətta çörək yeyəndə də kitab oxuyurdum. Kitabın səhifələrini çevirməkdən zövq alırdım”.

DƏRSDƏN QAÇIB FİLMƏ BAXMAĞA GEDİRDİK

Deyir ki, müəllimlərini incidən şagirdlərdən olmayıb: “Orta təhsilimi 134 nömrəli məktəbdə almışam. Ortabab oxuyan şagird idim. Qiymətlərim dörd-beş olurdu. Dərsdən qaçdığım vaxtlar çox olub. Müəllimlərimi incitməmişəm. Xaraktercə zarafatçı olduğum üçün bəzən müəllimlərimlə zarafat edirdim. Məktəbimizin yaxınlığında çoxlu kinoteatrlar var idi. “Azərbaycan”, “Vətən”, “Araz” kinoteatrlarında səhər seansları çox olurdu. Hər dəfə ikinci dərsdən qaçıb filmə baxmağa gedirdik. Məktəbi bitirdikdən sonra Tibb İnstitutuna qəbul oldum”.

Həmsöhbətim deyir ki, universitetin birinci semestrində oxuyanda məktəb üçün çox darıxırmış: “Tələbəlik həyatına bir müddət sonra alışmağa başladım. Aktiv tələbə idim. Bir müddət ictimai işlərlə məşğul oldum. O vaxtı diskoteka təzə dəbə düşmüşdü. İnstitut daxilində disko-klub açıldı. Dostlarımız estrada ansambli təşkil etmişdi. Tibb İnstitutunda oxumaq o vaxt da çətin idi. Anatomiya, biokimya kafedralarının dərsləri çox çətin olurdu. Hətta az qala anatomiya imtahanından kəsildim. Birtəhər də olsa, 3 ala bildim. Məncə, anatomiyanı pis bilmirəm”.

Azad müəllim deyir ki, üçüncü kursda oxuyanda, psixiatriyaya marağı yaranıb: “Oğlanların əksəriyyəti cərrah olmaq istəyirdi, qızlar isə ginekoloq. Cərrah təyinatı almaq çox çətin idi. O vaxtı akademik Mustafa Topçubaşovun atamla münasibəti yaxşı idi. Təklif etmişdi ki, gedib keçmiş tələbələrini

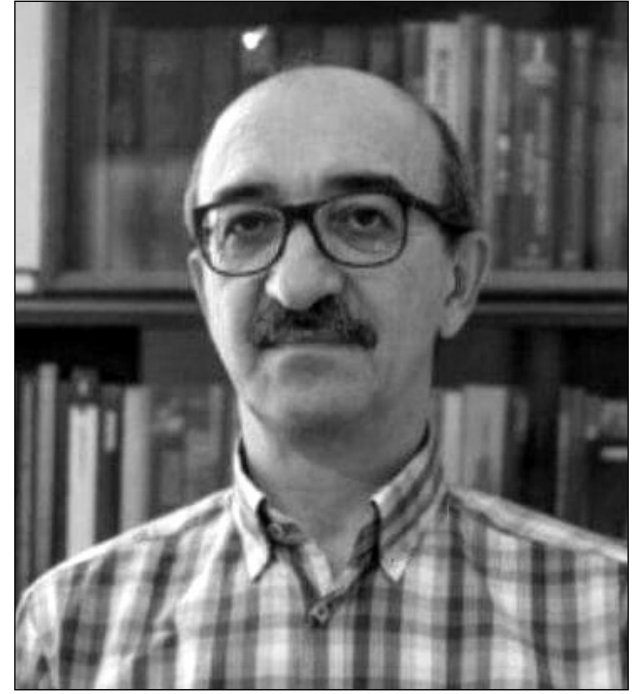
nin yanında təcrübə keçim. Hansı ki, o tələbələr artıq cərrah idi. Amma cərrahiyyəyə marağım olmadı. Üçüncü kursdan qərar verdim ki, psixiatriya ilə məşğul olacam. 6 illik təhsili bitirdikdən sonra internatura var idi. Mən internaturada bu sahəni dərinləndirirdim. Uzun müddət psixiatrik xəstəxanalarda işləmişəm. Sumqayıtda işləyərkən psixoloji təsirlər mənə çox maraqlandırıldı. Moskvada psixoterapiya və tibbi-psixologiyaya təkmilləşdirmə kurslarına qatıldım. Beləcə tibbi psixologiyaya meyillənəməyə başladım”.

25 RUBL PULUM QALMIŞDI

İlk gəlirini tələbəlik illərində qazanıb: “Sovet dövründə tələbə inşaat dəstələri var idi. Birinci kursdan sonra tələbələr pambıq, üzüm yığımına gedirdi. Birinci kursu bitirəndə, rayonlardan birinə getmişdim. Bu, o qədər də maraqlı gəlmədi. Dördüncü kursu bitirəndə, bizə həkim kimi getməyi təklif etdilər. Mən Politeknik İnstitutunun dəstəsi ilə birlikdə Rusiyaya getdim. Orada bir idarə var idi. İşçilər demir yol tikintisi ilə məşğul idi. İki ay orada həkim kimi çalışdım. Eyni zamanda briqadada demir yolu tikintisində də iştirak etdim. O vaxtı ümumi olaraq mənə 500 rubl maaş vermişdilər. Bu, o dövrdə tələbə üçün böyük pul idi. Biz oradan avqustun sonları qayıtdıq. Avqustun 28-i isə mənim ad günüm idi. Həmin gün qatar Moskvaya çatdı. Bütün gün Moskvada gəzib Bakıya qayıtmalı idik. Bütün dəstənin üzvlərini mən qonaq etdim. Restoranda banket təşkil etdim. Yeyib-içib, gəzəndən sonra Bakıya qayıtdıq. Moskvadan evdəkilərə hədiyyə, bahalı suvenirlər almışdım. Qayıdanda cibimdə 25 rubl pul qalmışdı”.

HƏRBİ QULLUĞUMU KAPİTAN RÜTBƏSİNDƏ BİTİRDİM

Həmsöhbətim Tibb İnstitutunda oxuduğuna görə hərbi xidmətə getməyib: “Amma hərbi kafedrada bizi hərbi həkim kimi hazırlayırdılar. İnstitutu bitirdikdən sonra Astarada bir aylıq zabitlik kursu keçdim. Bizə leytenant rütbəsi verildi. Mosk-

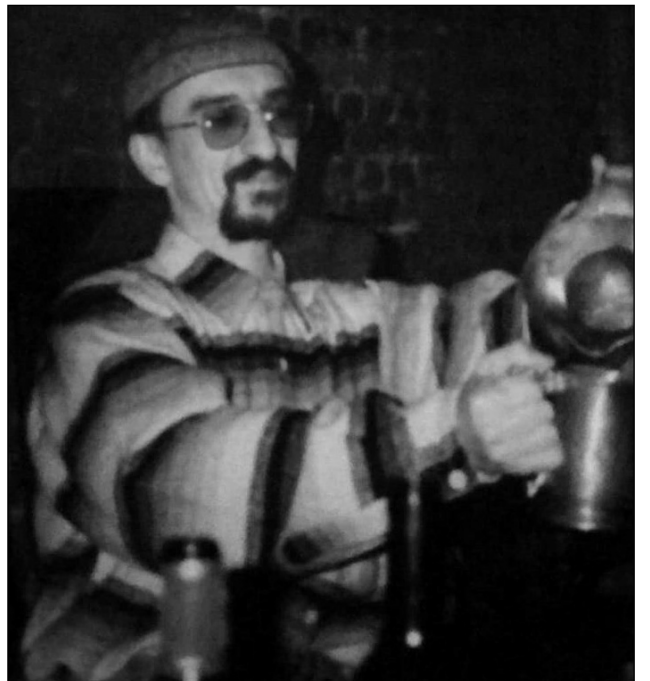

vada keçdiyim kursda isə baş leytenant rütbəsi aldım. 1992-ci ildə könüllü olaraq Müdafiə Nazirliyinə müraciət etdim. Qarabağ müharibəsi ərəfəsində kapitan rütbəsi aldım. Qarabağ döyüşlərində iştirak etmişəm. Hətta döyüşlərin birində yaralandım. Hərbi qulluğumu 1995-ci ildə kapitan rütbəsində bitirdim. O dövrdə bir layihə çərçivəsində İngiltərəyə hərbi psixologiya ilə bağlı elmi iş yazmağa getdim. O dövrə qədər psixologiya ilə maraqlanırdım. Həkim kimi məşğul olurdum. Rəsmi olaraq psixologiya üzrə elmi işimi yazdıqdan sonra psixologiya ilə məşğul olmağa başladım”.

A.İsayadə ilk sevgisindən də danışdı: “Sözsüz ki, ilk sevgi hər insanın həyatında olur. İllər keçəndən sonra başa düşürsən ki, bu sevgi yox, istək imiş. Mənim həyatımda əsl sevgi ikinci dəfə gəldi. Həmin insanla da ailə həyatı qurdum. İki övladım - bir qızım, bir oğlum var. Tanrı mənə qızımdan oğul, oğlumdan qız nəvəsi verib. Çalışmışam ki, hər iki övladıma sərbəstlik verim. Düzdür, bunu nə dərəcədə alındığını deyər bilmərəm. Ancaq həyatı əhəmiyyətli qərarları özlərinin verməyini istəmişəm. Qadağa yox məsləhət verməmişəm. Məsləhəti isə müdaxilə etmədən verməyə çalışmışam. Çünki övladlarımız olsa belə, onların həyatı vacib qərarlarını özlərinə həvalə etməliyik. Biz valideynlər övladlarımızın verəcəyi qərarların yaxşı və pis tərəflərinə güzgü tuta bilərik. Amma onlar özləri də hər zaman mənimlə məsləhətləşsələr. Heç vaxt sözümlə yərə salmayıblar. Həyat yoldaşım və mən həmişə övladlarımızla müzakirə aparmışıq. Sözsüz ki, bütün ailələrdə olduğu kimi bizim də çətin günlərimiz olub. Şükür ki, bu problemləri həll edə bilirik”.

ÖZ BİLDİYİMİZ HƏR ZAMAN DOĞRU OLMAYA BİLƏR

Sonda müsahibim gənclərə məsləhətini də verdi: “Yəqin ki, bu deyəcəklərim tək gənclərə aid deyil, amma xüsusi olaraq gənclər üçün daha çox vacibdir. Gənclik insanın qanının qaynayan vaxtıdır. Bəzən səbirsiz davranma bilirik. Tövsiyə edərdim ki, gənclər dinləməyi bacarsınlar. Bəzən sonacan dinləməyə səbrimiz çatmır. Bizə elə gəlir ki, eşitdik və hər şeyi başa düşdük. Amma əks tərəf bəzən öz fikrini tam açıqlaya bilmir. İnsan üçün ən vacib olan qarşı tərəfi dinləməkdir. Öz bildiyimiz hər zaman doğru olmaya bilər”.

Şəbnəm Mehdizadə